

Sygn. akt IV CSK 138/05

**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 31 maja 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Marian Kocon (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Maria Grzelka

SSN Zbigniew Strus

Protokolant Bogumiła Gruszka

w sprawie z powództwa Zespołu Opieki Zdrowotnej [...] przeciwko Narodowemu Funduszowi Zdrowia o zapłatę, po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Cywilnej w dniu 31 maja 2006 r., skarg kasacyjnych powodów : [...] od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 30 czerwca 2005 r.,

uchyla zaskarżony wyrok i sprawy przekazuje Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego.

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 30 czerwca 2005 r. oddalił apelacje powodów: [...] od wyroku Sądu Okręgowego w O. z dnia 5 listopada 2004 r., którym oddalono żądania powodów zasądzenia na ich rzecz od pozwanego Narodowego Funduszu Zdrowia określonych kwot z tytułu wydatków poniesionych w określonych okresach na sfinansowanie zwiększonych kosztów wynagrodzeń wypłaconych pracownikom na podstawie art. 4a ustawy z dnia 16 grudnia 1994 r. o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń u przedsiębiorców oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. z 1995 r. Nr 1, poz. 2 ze zm.), obowiązującego od dnia 1 stycznia 2001 r. na podstawie ustawy nowelizacyjnej z dnia 22 grudnia 2000 r. (Dz.U. z 2001 r. Nr 5, poz. 45, tzw. „ustawa 203”). U podłoża tego rozstrzygnięcia legł pogląd, że brak podstaw do przypisania Narodowemu Funduszowi Zdrowia (poprzednio kasom chorych) jakiegokolwiek prawnego obowiązku uczestniczenia w poniesieniu kosztów związanych z finansowymi konsekwencjami tzw. „ustawy 203”.

Skargi kasacyjne powodów - oparte na obu podstawach z art. 398³ k.p.c. – zawierają zarzut naruszenia art. 194, 328 § 2, 233 § 1 k.p.c., a także m. in. art. 357¹, 415 k.c. oraz art. 4a ustawy z dnia 16 grudnia 1994 r. o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń u przedsiębiorców oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. z 1995 r. Nr 1, poz. 2 ze zm.) – i zmierzają do uchylecia powyższego wyroku oraz przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kluczowe w sprawie zagadnienie dotyczące podstawy prawnej do przypisania Narodowemu Funduszowi Zdrowia (poprzednio kasom chorych) obowiązku uczestniczenia w poniesieniu kosztów związanych z finansowymi konsekwencjami tzw. „ustawy 203” było przedmiotem rozstrzygnięcia składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego, który w uchwale z dnia 30 marca 2006 r., III CZP 130/05 (dotychczas niepublikowana) stwierdził: „artykuł 4a ustawy z dnia 19 grudnia 1994 r. o negocjacyjnym kształtowaniu przyrostu przeciętnych wynagrodzeń u przedsiębiorców oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. z 1995 r. Nr 1, poz. 2 ze zm.) stanowi – w związku z art. 56 k.c. – podstawę roszczenia samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej w stosunku do kasy chorych (Narodowego Funduszu Zdrowia) o zwrot zwiększonego wynagrodzenia pracowników, jeżeli zakład ten, mimo prawidłowego gospodarowania środkami uzyskanymi na podstawie umowy o udzielenie świadczeń zdrowotnych, nie mógł tych kosztów pokryć w całości lub w części”. Z obszernej argumentacji wynika, że włączenie obciążenia powstałego na podstawie art. 4a w treść stosunku zobowiązaniowego o udzielenie świadczeń

zdrowotnych prowadziło do istotnej modyfikacji, a w istocie do rozszerzenia zobowiązania do finansowania tych świadczeń. Oznacza to, że zakład opieki zdrowotnej mógł domagać się renegotjacji umowy, tak by w uzasadnionym rozmiarze uwzględniała ona koszt zwiększonych wypłat z tytułu wynagrodzeń, a w wypadku odmowy renegotjacji mógł domagać się zwrotu – w analogicznym zakresie – spełnionych z tego tytułu świadczeń. Zobowiązanie powinno być bowiem wykonane zgodnie z jego treścią oraz w sposób odpowiadający kryteriom wynikającym z zasad współżycia społecznego i celu społeczno-gospodarczego (art. 354 § 1 k.c.).

Stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uchwale, i aprobowane przez Sąd Najwyższy rozpoznający skargi kasacyjne, co do znaczenia art. 4a ustawy z dnia 16 grudnia 1994 r. i jego skutków w odniesieniu do stosunku zobowiązaniowego łączącego strony, jest zasadniczo odmienne od tego, które zajął Sąd Apelacyjny. Skarżący zasadnie zatem zakwestionowali pogląd tego Sądu o braku podstaw do przypisania pozwanemu obowiązku zwrotu kosztów poniesionych przez powodów na wypłatę zwiększonego wynagrodzenia pracowników na podstawie „ustawy 203”.

Zasadne zakwestionowanie tego poglądu uzasadniało uwzględnienie skarg kasacyjnych i orzeczenie w oparciu o art. 398¹⁵ k.p.c. Kwestia wysokości roszczeń, jakie mogą przysługiwać powodom, nie była w ogóle przedmiotem ustaleń oraz oceny Sądu, i pozostała całkowicie otwarta.